

Sebestyén Péter

Bensőséges együttlét Istennel

Egyik ismerősöm vallja ezt: imádkozni nem fölösleges, jónak lenni nem bűn... A mondás első fele azért is figyelemre méltó, mert manapság úgy tűnik, még hívő keresztények között is, hogy az imádságot lefokoztuk holmi betanult szövegek elmormolására, végszükség esetén általa mintegy Istenhez menekülünk, ahogy azt a Szűzanyának is mondogatjuk: hol már ember nem segíthet... Századok során olyan képzetek, félreértések alakultak ki bennünk, mintha az imádság állandó kilincselést jelentene Istennél, mintha számunkra nem lenne egyéb annál, minthogy benyújtjuk Neki a megrendeléseket, a számlákat, és a többit majd Ő intézi.

Mit jelent imádkozni?

Ahhoz, hogy az imádság körüli félreértéseket valamelyest tisztázni tudjuk, talán azzal kellene kezdenünk, hogy mit nem jelent?

1. *Az imádság nem kényszerű kötelesség, amit „le kell tudni”, ki kell pipálni, hogy Isten és az egyház parancsainak eleget tegyünk. A családban sem „muszáj” egymással beszélgetni, kommunikálni, és ezt erőltetni nem is szabad, nem is lehet. Annak magától kellene mennie. Nem eshet nehezünkre helyet, időt „szorítani” Neki, hiszen Ő lehelt életet belénk. Általa vagyunk. Sokszor azzal csapjuk be magunkat, hogy imáink által Istent szeretnénk mintegy lekötelezni, és neki mindenáron meg kell hálálnia szívességünket. E mögött az a ki nem mondott, de eléggé tudatos felfogás áll, hogy szeretnénk mi lenni a magunk urai. Mi akarunk rendelkezni az időnkkel, életünkkel, egészségünkkel, és nem akarjuk magunkat kiszolgáltatni Istennek. Pedig az imádságban kimondatlanul is ki kellene fejeznünk azt, hogy: Istenem, átadom neked a nap huszonnégy óráját, legyél egész életem Istene, előtted nincs titkom, életemnek nincs olyan része, amelyhez semmi közöd... Nincsenek olyan rejtett zugai, amelyekbe ne engednék be. Kitérom kezemet és szívemet, rendelkez velem, hangolj rá állandóan a te szándékaidra! Az imádságnak tehát inkább állandó örömforrásnak kellene lennie, hisz együtt lehetek azzal, akit szeret a lelkem.*

2. *Az imádság nem pótcselekvés, nem fölöslegesen eltöltött idő. Sokszor panaszkodunk, hogy belealszunk imáinkba, hogy a televízió miatt nem maradt idő az esti imára, hogy sok a munka, hogy „fontosabb” kötelességeink miatt nem volt lehetőségünk imádkozni. Ez így hazugság. Hiszen az imádság „nem csatolt tevékenység egyéb elfoglaltságaink mellett” (Kránitz Mihály), hanem istengyermekségünk, emberi méltóságunk felemelő, magasztos kifejezője. Az imádságban maga az Isten hangol rá minket az ő belső életének elővételezésére. Az ima nem más, mint odahajlás Isten keblére. Ezért nem lehet,*

nem szabad összecsapni, elsietni, elfuserálni, csakhogy ne essünk ki a feladatok mókuskerekéből. Amikor imádkozunk, tulajdonképpen megáll az idő, akkor nem sietünk sehová, akkor ki kellene kapcsolni minden belső és külső zavaró tényezőt.

Imádság közben nem nézhetjük az óránkat, és le kellene kapcsolni a televíziót, zenegépet, maroktelefont. Hiszen imádság közben derül ki, hogy mi fontos és mi mellékes az életünkben.

3. *Az imádság nem arra való, hogy Istent megvesztegessük, tőle ezt-azt kunyeráljunk, hogy nekünk jól menjen, hogy ne essék valami bajunk.* Diákok szokták hirtelen „felpörgetni” az imádságot vizsgák előtt, és olykor bosszúsán állnak félre Istentől, mert „annyit imádkoztam”, és mégsem sikerült. Anthony de Mello jezsuita atya is leír egy ilyen esetet: egy fiatalember a nagy vásári zsivaj és forgalom bódulatában ott felejtette a kerékpárját. Csak másnap jutott eszébe. Halálsápadtan futott vissza, és íme, csodák csodája, nem lopta el senki. A kerékpár ott volt, ahol azelőtt való nap hagyta. Hátaltelt szívvel ugrott fel rá, és karikázott el az első templomig, ahová betért, hogy megköszönje Istennek a csodát. És amire kijött a templomból, a kerékpárnak nyoma veszett.

Egyik ferences kolostor szerzetesét is elhívták, hogy megszenteljen egy vadonatúj autót. Elvégezte az imádságot és az áldást annak rendje-módja szerint, másnap meg ellopták az autót...

Az imádságban nem a mi teljesítményünk bővíli el Istent. Még csak nem is arról van szó, hogy ő ott és azonnal és úgy köteles meghallgatni kéréseinket. Azt rá kell bízunk. Ő tudja a legjobban, kinek mi, mikor és hogyan válik javára, jobban mondva üdvösségére. Sokszor abban tévedünk, hogy az imádságot eszközként használjuk rövid távú, önző vagy éppen jó szándékú céljaink elérésére. És számításba sem vesszük Isten akaratát. Pedig az imádságnak éppen az Isten akaratára való ráhangolódást kellene jelentenie. Ahogy az Úr Jézus tette az Olajfák hegyén, és ahogy a Miatyánkban mondjuk: Legyen meg a Te akaratod!

4. *Az imádságból nem szabad, de nem is lehet hasznot húzni!* Ha mi jól vagyunk az Istennel, akkor az előnyünkre válik, nem leszünk balszerencsések, mint a szomszéd. Mintha Isten csak a mi pártunkat fogná... A mai piaci, haszonelvű szemlélet sajnos a keresztények lelkébe is beszüremkedik: Mi hasznom belőle? Mit érek vele? De ugyanúgy kérdezhetnénk azt is: mi hasznom a becsületes munkából, abból, hogy lelkiismeretes, igazságos, őszinte vagyok? Sohasem leszek sikeres, nem haladok a karrier lépcsőfokain, élhetetlenek, szent fazéknak titulálnak még munkatársaim is. Lám, az egyház tagjai között is sokan a feltűnő tetteket, a világ által értékelt és díjazott megvalósításokat választják, ezzel mintegy lekicsinyelve az imádság erejét és „hasznosságát”. Ezért tűnik sokszor időpocsékolásnak. Inkább egy jócselekedet, egy emberbaráti tett, mint a csendes semmittevés — gondolják sokan. Holott nem értik az imádság lényegét. Mert az imádságos Isten-szerelemnek is megvannak a maga gyümölcsei, még akkor is, ha ezekhez szem kell. Aki állandó imádságos „összeköttetésben” él Jézussal, az lehet, hogy kívülről nézve szerencsétlen, vagy éppen átlagember, de közben érezni rajta a belső

nyugalmat, azt, hogy benne a dolgok a helyükön vannak, és hogy az élete Isten tenyerében van a legjobb, legbiztonságosabb helyen.

Az imádságos embert nem zökkentik ki a pénzromlással kapcsolatos változások, a politikai csatározások, de még a saját betegsége sem, mert „mindent egy lapra tett fel” — hogy Istent szeresse, és neki szolgáljon.

Ha tehát úgy közeledünk az imádsághoz, és ezáltal Istenhez, mint életünk forrásához — aki nélkül kiapadnánk, elkérgesednénk, kiszáradnánk —, mindjárt kiderül, hogy az imádság nem más, mint magunkat Isten rendelkezésére bocsátani. A sokféle tevékenység, munka közben sem felejtjük el, hogy ő a legelső és legfontosabb az életünkben. Piet von Breemen jezsuita atya ezt így fogalmazta meg: „Az ima szemlélődővé teszi az embert. Az imádságos ember ahelyett, hogy manipulálná a világot, fogékonnyá lesz iránta. Nem markol, hanem dajkál, nem mar, hanem csókol, nem kifogásol, hanem csodálkozik, és tiszteletet tanúsít.”

Akkor valójában mi az imádság? Nem más, mint bensőséges együttlét Istennel, aki Jézus Krisztusban emberré lett és megváltott bennünket, és aki a Szentlélek által „bennünk imádkozik” az Atyához. Az imádság annak felismerése, hogy Isten szeret engem, hogy ő jelen van életemben, hogy terve van velem és minden emberrel.

Negatív megfogalmazással élve imádság nélkül életünk annyi, mint a madárnak szárnyak nélkül repülni. Imádság nélkül életünk, kereszténységünk pusztán kitépett lap az evangéliumból. Ha nem imádkozunk, hitünk olyan lesz, mint a lefűrészelt ág, csak száraz levelei lesznek, és nem várhatjuk, hogy körtét, szilvát teremjen. Imádság nélkül hinni és élni annyi, mint a favágónak tompa fejszével fát vágni. A hitvalló kereszténység két egymásra szoruló és egymásra utalt lába az imádság és a hitből fakadó jócselekedetek. Bizonyos értelemben minden tettünk imádsággá válhat, hiszen a világ is állandóan imádkozik azzal, hogy létezik.

Jozef Tischner, lengyel teológus szerint meg kell látnunk a világ imájában Istent, mint teremtő Atyánkat, és ha cselekedeteink is megegyeznek az Ő akaratával, hiteles imádság lehet a legapróbb, leghétköznapibb munkánk végzése is: „Akkor is imádkozol, amikor azért állsz sorba, hogy segíts egy másik emberen. A vizsgára való felkészülés fáradtságával is imádkozol. Imádkozol a másik ember számára fontos beszélgetéssel. A munkáddal, a pihenéseddel, a mosolyoddal, azzal, ahogyan a gyerek haját fésülsz, vagy fát ültetsz egy parkban azért, hogy a világ szebbé váljon. Imádkozol akkor, amikor legyőzöd a bűn, a gyűlölet kísértését. Isten ott van mindennapi fáradtságos munkád imájában.”

De mivel a „munka egyenlő imádság” is megkísértheti az embert, ezért az egyház évezredek óta ajánlja, hogy napi rendszerességgel szakítsunk külön időt az egyéni és közösségi imára egyaránt. Ez a lelki élet karbantartása és az Istennel való szoros együttműködés miatt is elengedhetetlen. Legalább napi húsz perc, félóra mindig jusson a huszonnégy órából, amikor csöndben, minden zavaró körülményt kizárva Istennel töltjük ezt az időt, amikor mintegy szerelmi vallomásként igazi énünket adjuk, hogy ezzel mi is visszajelezzünk szeretetére, és megtapasztalhassuk kegyelmét, amely nélkül nem is élhetnénk igazán.

Baricz Lajos

A teljesség felé

Bennem a lélek teljességre vágyik,
erre törekszik, de mégis hiányzik,
csak töredékét birtokolja minden,
s ami másban van, az még bennem nincsen.

A mindenségnek kis része enyém,
s a részekben a *minden* jön felém,
míg a remekmű végül összeáll,
és lelkem Istenre rátalál.

Tér és idő közt kifeszítve énem —
magam magammal és az Úrral mérem;
parányi helyem így lesz egyre jobb.

Minden napommal földi időm fogy;
jövőm s jelenem lassan múlttá válik:
akkor már semmi, semmi nem hiányzik.

2010. november 29.

Áldás, békesség!

E nagyvilágban annyi törtetés van,
millió érdek egymásnak feszül;
mindenki a maga igazát mondja,
a szeme lángol s a szíve hevül.

Érdek-csatákban sok a sebesült,
lelki bántástól érzelemhalott,
közben a mélyben, a dúlók szívében
a bős csatározás nyomot hagyott.

Én nem akarok soha sebet adni,
mások igazát tőlük elragadni,
de mi engem illet, azt nem adom.

